

Joensuun seudun yleiskaavatoimikunta/Pöytäkirja

Aika 10.09.2025 klo 17:00 - 18:30

Paikka Penttilä-sali, Koulukuja 1, 83100 Liperi, Teams-kokous

Käsitellyt asiat

Pykälä	Otsikko	Sivu
§ 11	Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus	3
§ 12	Pöytäkirjantarkastajien valinta	4
§ 13	Joensuun seudun yleiskaava 2040:n rakennemalliskenaariot	5
§ 14	Merkintöjä	8

Joensuun seudun yleiskaavatoimikunta/Pöytäkirja

Läsnä	Puustinen Timo	puheenjohtaja
	Elonheimo Ville	jäsen
	Bogdanoff Eero	jäsen
	Kääriäinen Minna	jäsen
	Korpela Suvi	jäsen
	Hälinen Mari	varapuheenjohtaja
	Leppänen Ismo	jäsen
	Huovinen Markku	jäsen
	Kuikka Marketta	jäsen
	Anttilainen Maiju	jäsen
	Sonninen Pauli	esittelijä
	Hämäläinen Patrik	pöytäkirjanpitäjä
	Sykkö Marja-Liisa	asiantuntija
	Pekonen Jouni	asiantuntija
	Haltilahti Jukka	asiantuntija
Poissa	Laurikainen Tomi	jäsen
	Kettunen Johanna	asiantuntija
	Korpela Janne	asiantuntija

Allekirjoitukset

Timo Puustinen
puheenjohtaja

Patrik Hämäläinen
pöytäkirjanpitäjä

Pöytäkirjan tarkastus

Pöytäkirja on tarkastettu 11.09.2025

Ville Elonheimo
pöytäkirjantarkastaja

Eero Bogdanoff
pöytäkirjantarkastaja

Tämä asiakirja on allekirjoitettu sähköisesti asianhallintajärjestelmässä. Allekirjoituksen oikeellisuuden voi todentaa kirjaamosta.

Pöytäkirja on yleisesti nähtävillä

Pöytäkirja on asetettu yleisesti nähtäväksi 11.09.2025 yleisessä tietoverkossa.

Pöytäkirjanpitäjä

Patrik Hämäläinen

Joensuun seudun
yleiskaavatoimikunta

§ 11

10.09.2025

Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

JSYTK 10.09.2025 § 11

Puheenjohtaja päättää todeta kokouksen laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Päätös:

Totesi.

Joensuun seudun
yleiskaavatoimikunta

§ 12

10.09.2025

Pöytäkirjantarkastajien valinta

JSYTK 10.09.2025 § 12

Kaavoituspäällikön päätösehdotus:

Joensuun seudun yleiskaavatoimikunta päättää

valita pöytäkirjantarkastajiksi Ville Elonheimon ja Eero Bogdanoffin.

Päätös:

Hyväksyttiin yksimielisesti.

Joensuun seudun
yleiskaavatoimikunta

§ 13

10.09.2025

Joensuun seudun yleiskaava 2040:n rakennemalliskenaariot

JSYTK 10.09.2025 § 13
3767/10.02.02.00/2022

Kaavatyö on edennyt tavoite- ja rakennemallivaiheeseen. Sama vaihe edelsi kaavan luonnosvaihetta myös Joensuun seudun yleiskaava 2020:n laadinnan aikaan. Nyt laadittavalle Joensuun seudun yleiskaava 2040:lle on hyväksytty sitä ohjaavat tavoitteet keväällä 2025 (Joensuun seudun yleiskaavatoimikunta 22.5.2025, 8 §). Tavoitteiden pohjalta on työstetty rakennemalliskenaarioiden luonnokset.

Rakennemalliskenaarioita on muodostettu neljä kappaletta:

- Tasapainoinen yhdyskuntarakenne
- Tehokas täydennysrakentaminen
- Kehittyvä joukkoliikenne
- Laajenevat alakeskukset

Tasapainoisen yhdyskuntarakenteen skenaario muodostaa ns. perusuran skenaarion. Siinä on osoitettu sellaiset nykyisellään nähtävissä olevat maankäytön kohteet, jotka todennäköisesti toteutuvat kaavan voimassa olon aikana. Kolme muuta skenaariota puolestaan hahmottelevat erilaisia yhdyskuntarakenteen kehityskulkuja, joiden toteutuminen edellyttäisi selviä valintoja ja sitoutumista niissä esitettyihin maankäytön ratkaisuihin. Lopullinen rakennemalli tulee lähtökohtaisesti olemaan synteesi tai yhdistelmä eri skenaarioista, kuten myös edellisen seudun yleiskaavan tapauksessa.

Tehokkaan täydennysrakentamisen skenaariossa pyritään maksimoimaan täydennysrakentamisen määrä olemassa olevan yhdyskuntarakenteen alueella. Siinä erityisesti Joensuun kantakaupungin alueilta pyritään löytämään paljon täydennysrakennettavia alueita. Tämä skenaario on kuntatalouden näkökulmasta tehokas, sillä se pyrkii optimoimaan olemassa olevan infran käytön. Se luo parhaat edellytykset kestäväälle liikkumiselle ja vähentää uusien alueiden käytöstä syntyviä päästö- ja ympäristövaikutuksia. Haasteeksi voi muodostua esimerkiksi täydennysrakentamiseen soveltuvien alueiden vähäisyys, mikäli esimerkiksi kaupunkirakenteen sisällä olevien viheralueiden käyttö rakentamiseen ei systemaattisesti ole mahdollista. Skenaario luo vähiten edellytyksiä syrjäisempien alueiden kehittämiselle.

Kehittyvän joukkoliikenteen skenaariossa merkittävä osa rakentamisesta pyritään ohjaamaan joukkoliikenteen laatuikätyvien mukaisille kaupunkialueille. Tässä skenaariossa täydennysrakentaminen levittäytyisi laajemmalle, mutta silti tarkoituksenmukaiselle alueelle. Tämä maankäyttö tukisi joukkoliikenteen kehittämistä entisestään. Täydennysrakentaminen ei kuitenkaan kohdistu välttämättä asumisen kannalta soveltuvimmille alueille. Skenaario ei myöskään ole Joensuun keskustan kehittämisen kannalta yhtä optimaalinen kuin täydennysrakentamisen skenaario.

Joensuun seudun
yleiskaavatoimikunta

§ 13

10.09.2025

Laajenevien alakeskusten skenaario on tietyllä tapaa tehokkaan täydennysrakentamisen skenaarion vastakohta. Siinä täydennysrakentamisen määrä on minimissään, kun taas uusia elinkeino- ja asuinalueita pyritään löytämään suurin mahdollinen määrä. Vähäisen täydennysrakentamisen myötä ei synny samanlaista painetta keskusta-alueiden tiivistämiseen. Uusien alueiden avaamisen myötä myös kauempana keskustasta sijaitsevilla alueilla on paremmat edellytykset kehittyä. Tämä skenaario on kuitenkin yhdyskuntatalouden näkökulmasta kallein, sillä uusien maa-alueiden hankinta, kehittäminen ja infran rakentaminen on kalliimpaa kuin olemassa olevan infran hyödyntäminen. Skenaarion myötä yhdyskuntarakenne laajenee, jonka myötä kestävän liikunnan edellytykset heikkenevät. Uusien alueiden rakentaminen aiheuttaa myös lisääntynyttä kuormitusta ilmastolle ja ympäristölle. Skenaario ei tue Joensuun keskustan elinvoimaisuutta.

Konkreettisesti rakennemalleissa osoitetaan yhdyskuntarakenteen kehityskuva yleispiirteisellä ja strategisella tasolla. Niissä osoitetaan kehityksen suuret suuntaviivat tarkemman kaavasuunnittelun tueksi. Rakennemalleissa on osoitettu kartalla seuraavat asiat:

- nykyinen yhdyskuntarakenne,
- uudet elinkeinoalueet,
- uudet asuinalueet,
- täydennysrakennettavat elinkeinoalueet,
- täydennysrakennettavat asuinalueet,
- yhteystarpeet, sekä
- vaikutukset aluekeskusten kehitykseen.

Keskeiset erot eri rakennemalliskenaarioissa muodostuu siitä, mihin uusia ja täydennysrakennettavia elinkeino- ja asuinalueita osoitetaan. Kaikissa skenaarioissa elinkeinoalueiden määrä on suuri, sillä kaavan tavoitteiden mukaisesti kaavalla pyritään kehittämään alueen elinvoimaisuutta ja löytämään elinkeino- ja yritystoiminnalle uusia alueita. Eri alueiden määrien eroja kuvastaa myös alla oleva kuva:

Skenaario	Uudet elinkeinoalueet	Täydennysrakentaminen	Uudet asuinalueet
Tasapainoisen yhdyskuntarakenteen seutu	3	2	2
Tehokkaan täydennysrakentamisen seutu	2	3	1
Kehittyvän joukkoliikenteen seutu	2	3	2
Laajenevien alakeskusten seutu	3	1	3

Edellä kuvatun rakennemallien perusrungon lisäksi jokaisessa skenaariossa otetaan kantaa liikenteellisiin yhteystarpeisiin. Tiivistä asumista painottavassa skenaariossa on vähäisin tarve uusille liikenneyhteyksille, kun taas kaupunkirakenteen laajentuessa tämä tarve on suurimmillaan. Yhteystarpeiden tarkempi luonne tarkentuu jatkosuunnittelussa.

Jokaisen skenaarion osalta on pyritty myös kartalla havainnollistamaan aluekeskusten ja siellä olevien palveluiden kehittymisen edellytyksiä. Eri alueille osoitettavan uuden maankäytön määrä vaikuttaa siihen, minkälaisia edellytyksiä niillä on tulevaisuudessa kehittyä.

Edellä mainittujen rakennemalliskenaarioiden lisäksi rakennemallivaiheessa on tehty elinkeinoalueita koskeva tyypittely. Siinä pyritään osoittamaan eri alueille soveltuvat ja

Joensuun seudun
yleiskaavatoimikunta

§ 13

10.09.2025

suunnittelut elinkeinotoiminnot. Tarkoitus on muodostaa jo rakennemallivaiheessa konsensus siitä, että millaisia erilaisia työpaikka- ja teollisuusalueita Joensuun seudun alueelta löytyisi. Tyypittelyssä on tutkittu erityisesti puhtaaseen siirtymään ja energiamurrokseen liittyviä uusi teollisia toimintoja. Siinä osoitetaan erikseen esimerkiksi työpaikkaintensiiviset alueet sekä muu teollisuus.

Karttakuvissa on mukana maakuntakaavassa olleita energiaan liittyviä kohdemerkintöjä, kuten voimalinjojen tai tuulivoimaloiden suunniteltuja sijainteja. Lisäksi mukana on yleiskaavan energiainfrastruktuurissa osoitettuja potentiaalisia aurinkovoima-alueita. Näillä merkinnöillä on informatiivinen rooli tyypittelyssä.

Eri yritystoimintojen potentiaalisia vaikutuksia on jo nyt alustavasti arvioitu, mutta erilaisten elinkeinoalueiden vaikutuksia tullaan tarkemmin arvioimaan vielä myöhemmissä kaavan vaiheissa.

Nähtäville asetettavat rakennemalliskenaariot sekä elinkeinoalueiden tyypittely löytyvät Joensuun kaupungin sivuilta: www.joensuu.fi/joensuun-seudun-yleiskaava-2040

valmistelija: maankäytön suunnittelija Patrik Hämäläinen

Kaavoituspäällikön päätösehdotus:

Joensuun seudun yleiskaavatoimikunta päättää

asettaa rakennemalliskenaariot nähtäville sekä

pyytää niistä tarpeelliset lausunnot.

Päätös:

Hyväksyttiin yksimielisesti.

Joensuun seudun
yleiskaavatoimikunta

§ 14

10.09.2025

Merkintöjä

JSYTK 10.09.2025 § 14

Uudelle toimikunnalle esiteltiin kaavan laadinnan aikaisempia vaiheita sekä nykytilannetta.

Esiteltiin maakuntaliiton tavoitevaiheen lausuntoa.

Kaavoituspäällikön päätösehdotus:

Joensuun seudun yleiskaavatoimikunta päättää

merkitä asiat tiedoksi.

Päätös:

Merkittiin tiedoksi.

Muutoksenhakuohje koskee pykälä: § 11, § 12, § 13, § 14

MUUTOKSENHAKUKIELTO

Muutoksenhakukielto ja peruste:

Päätös koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa, jolloin kuntalain (10.4.2015/410) 136 §:n nojalla tästä päätöksestä ei saa tehdä oikaisuvaatimusta eikä kunnallisvalitusta.